

Protokoll 8/2018

fört vid Rådet till skydd för Stockholms skönhets
sammanträde måndagen den 3 september 2018 kl. 13:30-
15:30, Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Övriga närvarande	Ingemar Josefsson Ordförande Birgitta Bremer Fredrik von Feilitzen Cajsa Holmstrand §§6-12 Elisabet Jermsten Anders Johnson Anders Jönsson §§1-8 Margareta Olofsson Vice ordförande Inga Varg Av rådet utsedd ledamot §§6-12 Marie Wall §§6-12 Henrik Nerlund Sekreterare Monica Hector Protokollförare Susanne Höglin Handläggare Peter Lundevall Föredragande §6 Anna Eriksson Föredragande §7 Madeleine Lundbäck Föredragande §9 Amr Balah Handläggare §9
Justerare	Birgitta Bremer
Datum för justering	
Paragraf	§§1-12
Protokollförare	Monica Hector

§ 1

Val av justerare. Fastställande av föredragningslista

Beslut

Valdes ledamot Birgitta Bremer att tillsammans med ordförande justera protokollet. Erinrades att ärenden tas upp i ordningen: 1-4, 6-10, 5, 11-12.

§ 2

Nästa sammanträdesdag

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådet sammanträder 1 oktober 2018, kl. 13.30.

§ 3

Nästa delegationssammanträde

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådets delegerade sammanträder 17 september 2018, kl. 13.30.

§ 4

Protokoll fört vid sammanträde 2018.08.20

Beslut

Anmälades att protokoll fört vid rådets ordinarie sammanträde 2018.08.20 justerats i vederbörlig ordning.

§ 5

Anmälningar för kännedom

Anmälda handlingar

- Kv Triangeln i Solna, svar med e-post
- Byggprojekt vid Sedumbacken, Bromma
- Intervjuförfrågan AFP
- Grand Hotels fasad SR 2018/215
- Nej till Apples butik i Kungsträdgården, svar med e-post
- (Signerad) Kattuntryckeriet 1, om- och påbyggnad, 2018-06086-575, yttrande
- (Signerad) Skären 9, tillbyggnad/påbyggnad med två våningar, ändringslov, yttrande

- Hovings malmgård, svar med e-post
- Nybyggnation Spångavägen/Sedumbacken
- TV-skärm på Operahuset, svar med e-post
- (Signerad) Östermalm 3:62, nybyggnad av paviljong vid kajen, yttrande
- Söderholmen 1, planärende på granskning, 2015-15127
- TV-skärm på Operahuset, svar med e-post
- Kv Triangeln i Solna, svar med e-post
- Apples butik i Kungsträdgården, svar med e-post
- Albert & Jacks i Humlegården
- Skyskraporna Tellus Towers
- Västberga 1:1 vid Puckgränd
- Störande ljusskylt Liljeholmsterassen
- Fagersjö 4:1 m.fl., planärende på granskning, 2015-04164
- Hägerstensåsen 1:2 vid kv Dragningslistan, planärende på granskning, 2016-01793
- Tvärbanan Kistagrenen, sträckan vid Solvalla, del av fastigheten, planärende på granskning, 2017-17192
- Hästen 21, planärende på granskning, 2015-14011
- Gårdsmiljön Maria Magdalena förskola
- Brandvakten 7, planärende på granskning, 2017-02658
- Spontkaj längs med Pålsundet, återtagande av ansökan, 2018-02676
- Sjökalven 26, yttre ändring, återställa tidigare växtbeklädnad för att undvika klotter samt montering av skyltskåp, 2018-04228-575
- Tiggeri Rinkeby-Kista
- Renovering av lekplatsen i Skinnarviksparken
- Södermalm 1:23, återtagande av ansökan, anläggning av ny gång- och cykelbana samt upprustning av parkmark, 2018-02671-575
- (Signerad) Beridarebanan 13, yttre ändring
- (Signerad) SR 2018/167 Jasminen 2, 2018-08408-575
- (Signerad) Vasastaden 2:99, kiosk Odenplan
- (Signerad) Blasieholmen 54, Grand hotel, fasadbelysning
- (Signerad) Falkholmen, tillbyggnad och nybyggnad av Lillholmsskolan
- Skövlingen på Norrmälarstrand
- Förstörelsen av Erik Glemmes mästerverk vid Norr Mälarstrand
- Frimärksförtätning av känd kulturhistorisk miljö i Äppelviken, Bromma
- Utbyggnaden av tunnelbana till Arenastaden, underrättelse om granskning av järnvägsplanehandlingar, FUT 2017-0146
- Inglasning av balkonger, svar SR 2018/205
- Norra Djurgården 1:40, planärende på granskning, 2014-12832

- Hästen 21, förfrågan om yttrande
- Angående träd Villagatan/Valhallavägen
- Kungsträdgården, svar med e-post
- Hammarbyhöjden 1:1, planärende på granskning, 2014-00357
- Apples butik i Kungsträdgården, svar med e-post
- Ordenskapitlet 10 och Oldmästare 19 m.fl., planärende på granskning, 2015-07342
- Kålgårdsvägen Enskede, svar med e-post
- Apple i Kungsträdgården, hur kan Skönhetsrådet ha synpunkter?
- Nybyggnation längs Spångavägen, svar med e-post

§ 6

Kämpinge 2, ny förvaltningsbyggnad och bostäder, förslag till detaljplan 2017-01526

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Kämpinge 2, förslag till detaljplan avseende ny förvaltningsbyggnad och bostäder, 2017-01526. Peter Lundevall, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet. SR 2018/218

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om förvaltningshusets utformning, bostadshusens gestaltning samt ändring av gata från kvarters- till gatumark.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag som syftar till att möjliggöra en ny förvaltningsbyggnad med ca 280 arbetsplatser samt fyra bostadshus med ca 170 nya hyresrätter inom kvarteret Kämpinge 2 i centrala Tensta. Planområdet är beläget i förlängningen av Tensta centrum, öster om Tenstastråket. Planområdet rymmer idag den nedlagda Kämpingeskolan, hårdgjord yta och naturmark. Den f d skolan som är gulklassad av Stadsmuseet avses rivas. Fastigheten ska ge plats för Spånga -Tenstas förvaltningsbyggnad som idag är lokaliserad till Lunda industriområde. Förvaltningsbyggnaden kan enligt förslaget ses som Tenstas kanske viktigaste byggnad och den ska också gestaltas för att förstärka stadsdelens identitet. Förslaget innebär också att området får ökad medborgarservice samt att fler arbetsplatser tillkommer i Tensta. Den höga bank som går längs Tenstastråket vid kv Kämpinge tas bort och karaktärsbyggnaden får därmed en mer framskjuten position i stadsrummet.

Tensta uppfördes under åren 1966 – 1972 och är en karakteristisk så kallad miljonprogramsstadsdel. Generalplanen från 1965 strävade efter att förena innerstadens täthet och ordning med ytterstadens grönska och frihet från störningar. En strikt trafikplanering enligt tidens ideal präglar stadsdelen. Tre nedsänkta genomgående gator sträcker sig genom stadsdelen (Tenstastråket, Hagstråket och Hjulstastråket). Från dessa gator går kortare angöringsgator till bostadshusen. Gatorna är avsedda för fordonstrafik medan gående och cyklister rör sig på separerade gångbanor och gångbroar. Längs delar av Tenstastråket finns stenklädda slänter, så kallade glaciser.

Skönhetsrådet fann det både angeläget och glädjande att förvaltningsbyggnaden för Tensta återkommer till stadsdelen och att denna genom planförslaget ges möjlighet att bli en signaturbyggnad för området. Ambitionen att tillföra nya arkitektoniska inslag till Tensta fann rådet god och under sammanträdet diskuterades betydelsen av att huset gestaltas med stor omsorg. Utan att låsa val av material i planbestämmelserna, önskade rådet ändå se en tydligare skrivning om hög kvalitet i gestaltningen, så att byggnaden verkligen blir det tillskott som den är tänkt att vara.

Vad gäller bostadshusen uppskattade Skönhetsrådet terrasserna, trappningen i höjd samt husens sträckning i nordsydlig riktning med goda ljusförhållanden. Däremot efterfrågade rådet en omstudering av gestaltningen vad gäller färg och materialval för att undvika att fasaderna uppfattas som torftiga. Även förskjutningen av den fjärde friliggande lamellen fann rådet tveksam som planform, både med tanke på förhållandet till de andra tre bostadshusen i kvarteret och till de omgivande och till sin karaktär mycket strikta planformerna. Det fjärde lamellhusets form har uppenbarligen tillkommit för att en vändplan ska kunna skapas men rådet ansåg att vidare planarbetet bör syfta till att skapa en vändplan utan att den fjärde byggnaden får en avvikande planform, alternativt att samtliga bostadshus utformas med volymförskjutningar.

Handlingar i ärendet

- SR 2018/218-5 Samrådsbrev
- SR 2018/218-6 Planbeskrivning
- SR 2018/218-2 Plankarta
- SR 2018/218-8 Dagvattenutredning allmän plats
- SR 2018/218-7 Dagvattenutredning allmän plats- bilaga 1
- SR 2018/218-10 Dagvattenutredning allmän plats- bilaga 2
- SR 2018/218-3 Mobilitetspaket
- SR 2018/218-9 Dagvattenutredning kvartersmark
- SR 2018/218-11 Ekosystemtjänster och grönytefaktor

§ 7**Teatersällskapet 3, nybyggnad av förskola med tillhörande komplementbyggnader, rivning av befintlig förskola (hus A och B) samt demontering av paviljong, 2018-11359-575**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Teatersällskapet 3, nybyggnad av förskola med tillhörande komplementbyggnader, rivning av befintlig förskola (hus A och B) samt demontering av paviljong, 2018-11359-575. Anna Eriksson, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2018/211

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet bestämt avstyrka bifall till ansökan om bygglov i föreliggande utformning.

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsansökan avser nybyggnad av förskola med tillhörande komplementbyggnader, rivning av befintlig förskola (hus A och B) samt demontering av paviljong.

Förskolan Solbacken uppfördes 1977. Verksamheten har senare kompletterats och en paviljong, uppförd med tillfälligt bygglov till 2022, ingår i den byggda miljön. Totalt finns idag sju avdelningar. Eftersom den befintliga förskolan bedöms vara i dåligt skick och behovet av förskoleplatser i Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning är stort, önskar stadsdelen en ny och större förskola med 12 avdelningar och tillagningskök, inom gällande detaljplan. Utformningen beskrivs i underlaget vara inspirerad av 1950-talets förhållningssätt till naturen och terrängen, färgskalan av jordfärger, fönstersättning och hantverksmässighet. Byggnaden ska ges tydliga gavelmotiv och en varierad materialpalett, ett begränsat antal fönstertyper med delvis repetitiv fönstersättning samt omsorgsfullt bearbetade entréer. Sockeln, 2,4 meter hög, ska utföras i formgjuten betong för att bli tålig, fasaderna ska ges ett lättare uttryck och därför föreslås falsad plåtbeklädnad i varierande bredder som sedan fortsätter över taket, som också det utförs i plåt. Mot nordost, där huvudentrén till förskolan ligger, tecknar sig de tre huskropparna med sina spetsiga takkonturer, tänkta att ses som en kungakrona mot himlen. Transporter till och från verksamheten kommer att präglade den norra fasaden och den anslutande ytan.

Skönhetsrådet fann bygglovet för en ny förskola mycket problematiskt av flera skäl. Först och främst ansåg rådet att en äldre stadsplan med A-bestämmelse inte ska leda till att fastigheten exploateras så till den grad att förskolebarnens miljö blir lidande.

En förskola med 12 avdelningar, 18 barn på vardera, blir inget annat än en fabriksmiljö för barn. Utformningen med tre sammanbyggda volymer, en stor tung sockel som är flera gånger högre än barnen är långa och ett fasadmaterial som säkerligen är hållbart men inte lätt till sin karaktär förbättrar, enligt rådets uppfattning, inte förslaget. Att takkonturen ska uppfattas som en krona är lite långsökt och, ansåg rådet, betydligt mindre viktigt än uppdraget att skapa en väl gestaltad närmiljö för små barn. Förskolebarnens miljö bör inte vara alltför storskalig och ogreppbar utan snarare intim och trygg. Rådet önskade därför se ett omarbetat förslag med minskat antal avdelningar och en utformning som inte är storskalig till sin karaktär och med material som uppfattas mindre avvisande än betong och plåt. Förskolegårdens yta bör också vara större än 17 kvm/barn, detta är trots allt ytterstaden där ytor finns att tillgå på ett annat sätt än det gör i de centrala delarna av staden.

Vidare ansåg rådet att angöringen till förskolan vad gäller hämtning/lämning och olika former av transporter är för liten till ytan och att den knappast kommer att täcka verksamhetens behov. Rådet ställde sig också mycket tveksamt till om angöringen kan anses vara säker för barn att passera på väg till och från förskolan.

§ 8

Beridarebanan 4, 11 och 77, yttre ändring på lågdelarna vidHötorgsskraporna, 2018-07250-575

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Beridarebanan 4, 11 och 77, yttre ändring på lågdelarna vidHötorgsskraporna.

SR 2018/214

Beslut

Hänsköts ärendet på handläggarens begäran till nästkommande delegationssammanträde.

§ 9

Rustmästaren 2 m.fl., Bergholmsbacken, förslag till detaljplan, 2016-19586

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Rustmästaren 2 m.fl., Bergholmsbacken, förslag till detaljplan, 2016-19586. Madeleine Lundbäck, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2018/223

Beslut

Hänsköts ärendet till nästkommande delegationssammanträde.

Handlingar i ärendet

- SR 2018/223-2 Samrådsbrev
- SR 2018/223-6 Planbeskrivning
- SR 2018/223-5 Plankarta
- SR 2018/223-12 Dagvattenutredning
- SR 2018/223-3 Naturvärden i Bagarmossen Skarpnäck
- SR 2018/223-10 Naturvärden i Bagarmossen Skarpnäck (1)
- SR 2018/223-4 Parkeringsinventering
- SR 2018/223-7 Geoteknisk undersökning PM
- SR 2018/223-8 Geoteknisk utredning bilaga 2
- SR 2018/223-9 Geoteknisk utredning bilaga 1
- SR 2018/223-13 Bullerutredning ÅF
- SR 2018/223-14 Bullerutredning WSP
- SR 2018/223-15 Geoteknisk undersökning MUR

- SR 2018/223-16 Förstudie mobil sopsug

§ 10

Rådet: Tertialrapport 2 2018

SR 2018/234

Beslut

Uppdrogs åt sekreteraren och ordförande att till rapporten foga en kommentar avseende brister i nya ärendehanteringssystemet eDok/Meetings+. Beslöts att med dessa ändringar anta Tertialrapport 2 för 2018 som rådets.

Sammanfattning av ärendet

Förelåg av sekreteraren utformat förslag till Tertialrapport.

Handlingar i ärendet

- 104817 SR 2018/234 Rådet: Tertialrapport 2 2018

§ 11

Sekreteraren informerar

Sammanfattning av ärendet

Informerade sekreteraren om genomförda intervjuer med lokaltidningarna Mitti och StockholmDirekt angående rådets ställningstagande om Applebutiken i Kungsträdgården.

Sekreteraren informerade om genomfört möte med Statens fastighetsverk m.fl. angående den planerade utbyggnaden av Operan.

Möte mellan sekreteraren och fastighetsbolaget Einar Mattson har genomförts i frågan om Hovings malmgård som idag står instängslat och är i dåligt skick.

§ 12

Övriga frågor

Beslut

Förelåg inga övriga frågor.

Anmälningssärenden 2018.09.03

Nebulosan 32 m.fl., meddelande efter granskning. (SR 2018/160)

Program för City, Norrmalm och Östermalm, expediering av kommunfullmäktiges beslut. (SR 2018/165)

Tvärbanan Kistagrenen, sträckan vid Solvalla, del av fastigheten, planärende på granskning. (SR 2018/182)

Hägerstensåsen, vid kv. Dragkistan, planärende på granskning. (SR 2018/183)

Fagersjö 4:1, m.fl., planärende på granskning. (SR 2018/184)

Hästen 21, planärende på granskning. (SR 2018/185)

Brandvakten 7, planärende på granskning. (SR 2018/186)

Utbyggnaden av tunnelbana till Arenstaden, underrättelse om granskning av järnvägsplanehandlingar, FUT 2017 2017-0146. (SR 2018/196)

Ordenskapitlet 10 och Oldmästaren 19 m.fl., planärende på granskning. (SR 2018/224)

Söderholmen 1, planärende på granskning. (SR 2018/225)

Norra Djurgården 1:40, planärende på granskning. (SR 2018/227)

Hammarbyhöjden 1:1, planärende på granskning. (SR 2018/233)

Bygglov besvarade av kansliet

Jasminen 2, Karlbergsvägen 34, Gustav Vasa skola, tillbyggnad av skola. (SR 2018/167), tillstyrkt/avstyrkt

Vasastaden 2:99, kiosk Odenplan. (SR 2018/170), avstyrkt

Beridarebanan 13, Mäster Samuelsgatan 44, yttre ändring. (SR 2018/171), tillstyrkt med erinran

Blasieholmen 54, Grand Hotel, fasadbelysning. (SR 2018/172), ingen erinran mot tillfällig fasadbelysning.

Spontkaj längs med Pålsundet, återtagande av ansökan. (SR 2018/173)

Södermalm 1:23, återtagande av ansökan, anläggning av ny gång- och cykelbana samt upprustning av parkmark. (SR 2018/174)

Sjökalven 26, Storgatan 1, yttre ändring, återställa tidigare växbeklädnad för att undvika klotter samt montering av skyltskåp. (SR 2018/176), ingen erinran/avstyrkt

Falkholmen, Stångholmsbacken 91, tillbyggnad och nybyggnad av Lillholmsskolan. (SR 2018/177), avstyrkt i föreliggande utformning

Östermalm 3:62, Strandvägen, nybyggnad av paviljong vid kajen. (SR 2018/203), tillstyrkt med erinran

Kattuntryckeriet, Wivalliusgatan 11, om- och påbyggnad ned två våningar. (SR 2018/208), tillstyrkt med erinran

Skären 9, Norrlandsgatan 10, tillbyggnad/påbyggnad, ändringslov. (SR 2018/210), ingen erinran.

Skrivelser besvarade a kansliet

Skyskraporna Tellus Towers. (SR 2018/129), besvarat med epost

Stockholms läraresällskap, förfrågan om föredrag. (SR 2018/142), besvarat med e-post.

Albert & Jacks i Humlegården. (SR 2018/153), besvarat med epost

Störande ljusskylt Liljeholmsterrassen. (SR 2018/166), besvarat med epost

Västberga vid Puckgränd. (SR 2018/168), besvarat med epost

Skövlingen på Norrmälarstrand. (SR 2018/190), besvarad med e-post

Intervjuförfrågan AFP. (SR 2018/164), besvarat med epost.

Gårdsmiljön Maria Magdalena förskola. (SR 2018/180), besvarat med epost

Tiggeri i Rinkeby-Kista. (SR 2018/187), besvarat med e-post, hänvisat till socialförvaltningen.

Renovering av lekplatsen i Skinnarviksparken. (SR 2018/188), besvarat med epost

Förstörelsen av Erik Glemmes mästerverk vid Norr Mälarstrand. (SR 2018/193), besvarat med epost

Frimärksförtätning av känd kulturhistorisk miljö i Äppelviken, Bromma. (SR 2018/194), besvarat med epost

TV-skärm på Operahuset. (SR 2018/195), besvarat med epost.

Inglasning av balkonger. (SR 2018/205), besvarat med epost, hänvisat till stadsbyggnadskontoret

Kv. Triangeln i Solna. (SR 2018/206), besvarat med epost.

Bilparkering Erik Dahlbergsgatan. (SR 2018/209), besvarat med e-post.

Hovings malmgård. (SR 2018-212), besvarat med epost.

Byggprojekt vid Sedumbacken, Bromma. (SR 2018/213), besvarat med epost.

Grand Hotels fasad. (SR 2018/215), besvarat med epost.

Nybyggnation Spångavägen/Sedumbacken. (SR 2018/216), besvarat med e-post.

Nej till Apples butik i Kungsträdgården. (SR 2018/219), besvarat med e-post.

Hästen 21, förfrågan om yttrande. (SR 2018/220), besvarat med epost, SR-03.02-0210-2017 bifogad.

Apples butik i Kungsträdgården. (SR 2018/231), besvarat med epost

Träd Villagatan/Valhallavägen. (SR 2018/228), besvarat med epost

Kålgårdsvägen Enskede. (SR 2018/229), besvarat med epost

Nybyggnation längs Spångavägen. (SR 2018/221), besvarat med epost

Apple i Kungsträdgården, hur kan Skönhetsrådet ha synpunkter? (SR 2018/222), besvarat med epost

Apples butik i Kungsträdgården. (SR 2018/226), besvarat med epost

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
ROLF ÅKE INGEMAR,JOSEFSSON	2018-09-10
MONICA,HECTOR	2018-09-10
IRIS BIRGITTA,BREMER	2018-09-10
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2018-09-11